

El Pla de l'Estany

Revista del Consell Comarcal
Número 83 / juny 2018

CONSELL COMARCAL

- Descobreix el Pla de l'Estany a peu i a cop de pedal!
- El Consell Comarcal fomenta la recollida selectiva de residus i el compostatge comunitari al Pla de l'Estany
- La repressió franquista va afectar més de 1.000 persones al Pla de l'Estany
- El Consell Comarcal del Pla de l'Estany crea un nou Servei d'Atenció Integral per a persones LGTBI

REPORTATGES

- Lluís Costabella i Joan Pairó, ànima de Kitsch
- Josep Estarriola i Borrell, l'artista de les sensacions i l'art amb les arrels de la terra

SUMARI

Número 83

4. ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Descobreix el Pla de l'Estany a peu i a cop de pedal!

6. ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Resseguint el camí de tornada de l'escola,
del Salt Dalmau de Camós a la Gorga Blava de Corts

8. ÀREA DE MEDI AMBIENT

El Consell Comarcal fomenta la recollida selectiva de residus
i el compostatge comunitari al Pla de l'Estany

10. ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

El Pla de l'Estany, contra la pobresa energètica

11. ÀREA DE JOVENTUT

L'Oficina Jove del Pla de l'Estany-Cal Drac organitza el primer cicle
Surt de l'Ou, sobre mobilitat internacional

12. ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

El Consell Comarcal presenta el II Pla d'infància i adolescència 2017-2020

14. ÀREA DE JOVENTUT

El dia a dia de les polítiques de joventut i del jovent

17. REPORTATGE

La repressió franquista va afectar més de 1.100 persones al Pla de l'Estany

18. ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

L'Àrea de Benestar Social, al servei de la promoció de l'autonomia
personal i la lluita contra l'exclusió social

20. ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany crea un nou
Servei d'Atenció Integral per a persones LGTBI

22. PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Fem ocupació per a joves

23. SERVEI ESPECIALITZAT CENTRE EL PUIG

El Centre Ocupacional I Especial de Treball pren el nom Centre El Puig

24. FAUNA AUTÒCTONA DEL PLA DE L'ESTANY

Uns minúsculs cargols de zones humides que viuen al límit

27. ENTREVISTA

Lluís Costabella i Joan Pairó, ànima de Kitsch

30. ARTISTES AMB EMPREMTA A LA COMARCA

Josep Estarriola i Borrell, l'artista de les sensacions i l'art amb les arrels de la terra

34. DOCUMENTS DE L'ARXIU COMARCAL

Carles Fonserè a l'abast de tothom

Edita i distribueix: Consell Comarcal del Pla de l'Estany,
c/ Catalunya, 48 Can Puig de la Bellacasa, 17820 Banyoles,
tel. 972 57 35 50, www.plaestany.cat

Redacció i coordinació: Adrià Camps i Sònia Ramió

Correcció: Consorci de Normalització

Lingüística - El Pla de l'Estany

Disseny: Enserio

Impressió: Lith Gràfiques, s.l.

Tiratge: 1.400 exemplars

Dipòsit legal: GI-975-92

*La revista El Pla de l'Estany va rebre el premi a la millor
iniciativa de comunicació institucional dels I Premis de
Comunicació Local Carles Rahola (2009)*

*El Pla de l'Estany no fa seu, necessàriament, el parer
dels articles firmats*

Col·labora:

Diputació
de Girona

Foto portada: Santa Maria dePorqueres

Autor: Irene Costa Roura

EDITORIAL

Jordi Xargay Congost

President del Consell Comarcal

83

Fer una salutació des d'aquesta revista editada pel Consell Comarcal del Pla de l'Estany sempre és un plaer. En aquesta edició parlaré de dos fets que per mi tenen molt de significat: el canvi de nom del Centre Ocupacional i Especial de Treball (CO-IET) i els trenta anys de la creació de la comarca del Pla de l'Estany.

Des de la seva inauguració el 15 de juliol del 1995, aquest centre forma part del Consell Comarcal i ocupa 128 persones de la nostra comarca, entre personal laboral, treballadors amb discapacitat i usuaris del centre ocupacional i centre de dia. La seva finalitat és vetllar per la integració social i laboral de totes les persones disminuïdes psíquiques de la nostra comarca. A més, ofereix atenció especialitzada i un lloc de treball a totes aquelles persones que per les seves limitacions no poden desenvolupar la seva capacitat laboral en llocs de treball ordinaris i normalitzats.

Aquest centre fa una feina molt important per a aquestes persones del Pla de l'Estany i les seves famílies. Durant aquests gairebé 23 anys de vida l'hem conegut com a CO-IET. Després d'aquest temps, tots els que

hi tenim responsabilitats vàrem creure que era important que tingués un nom propi. Així, es va dur a terme un procés participatiu molt ampli i popular per donar-li un nom. Finalment, la proposta que va obtenir més vots va ser **El Puig**. Per tant, aquest serà el seu nom a partir d'ara.

Per altra banda, el 16 de març passat va fer trenta anys que el Parlament de Catalunya va aprovar la creació de tres noves comarques: l'Alta Ribagorça, el Pla d'Urgell i el Pla de l'Estany. En un país com Catalunya, en què la majoria de la població (gairebé el 80 %) ocupa només el 20 % del territori, la divisió comarcal és una bona manera d'equilibrar aquest ampli territori restant. En aquest sentit, les comarques i els seus consells comarcals són una garantia que tothom pugui gaudir de les mateixes prestacions visqui on visqui.

La comarca del Pla de l'Estany n'és un clar exemple: té una capital (Banyoles) que històricament ha mantingut relació amb la majoria de pobles del voltant, ja sigui a través del mercat setmanal i les fires o bé les relacions socials i comercials; el fet comarcal li atorga prestigi i singularitat com a capital.

Per la resta dels pobles que conformen el Pla de l'Estany, la comarca i el Consell aporten sentit de pertinença, afavoreixen les bones relacions entre els diferents municipis i permeten que tots els pobles puguin disposar d'un ampli ventall de serveis socials, mediambientals, culturals, tècnics i de promoció econòmica, entre molts altres, els quals, individualment, no podrien

tenir. Els serveis són un element molt important perquè la gent es pugui arrelar al territori.

Durant aquests trenta anys d'història, les comarques i els seus consells comarcals han fet una feina rellevant en el progrés del nostre país. En un país com el que volem: per a tothom, just, lliure, democràtic i modern, les comarques i els consells comarcals hi han de jugar un paper determinant.

Descobreix el Pla de l'Estany a peu i a cop de pedal!

ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Text: Gabinet de Comunicació

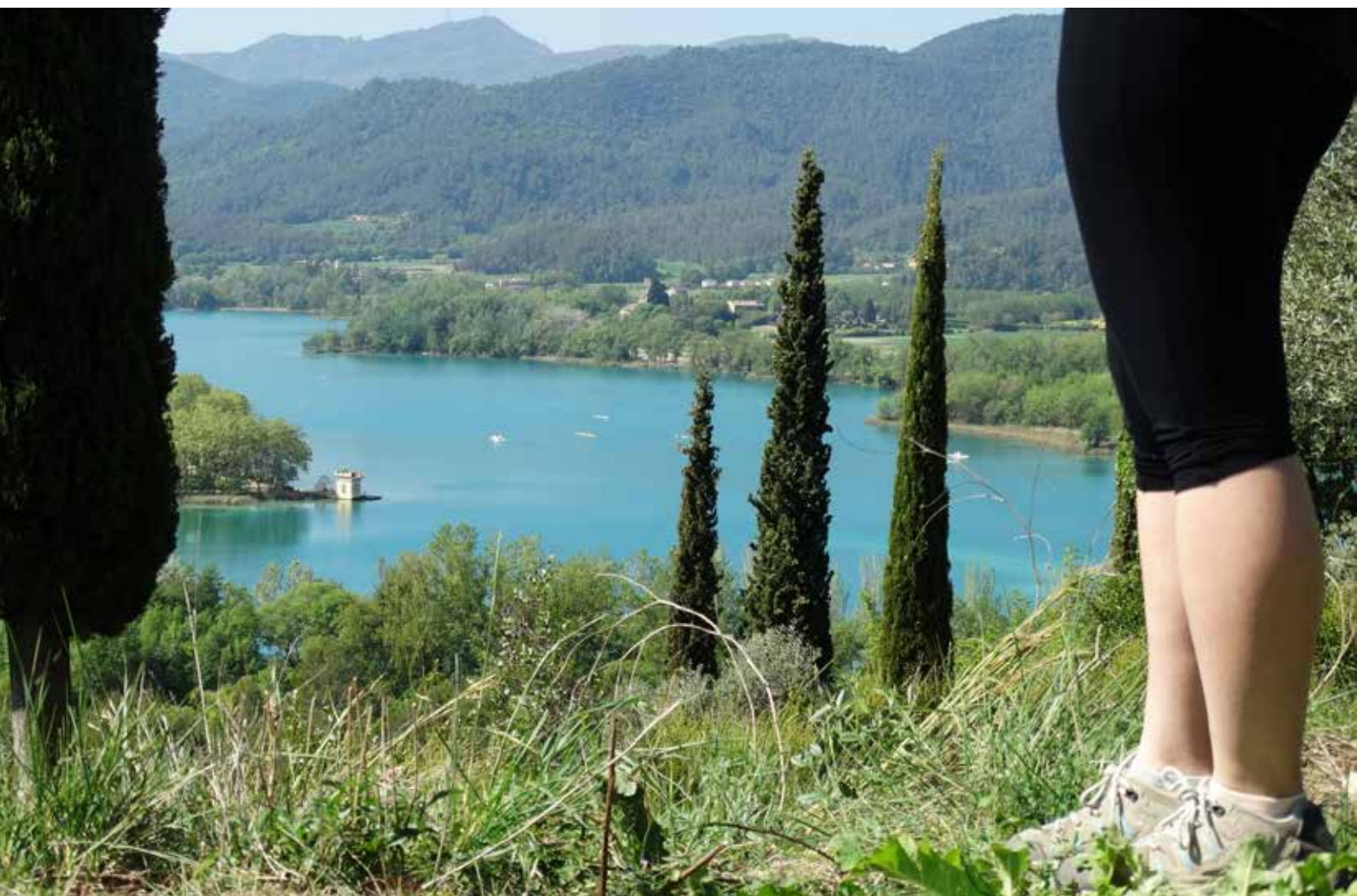
L'Àrea de Promoció Econòmica i Turisme del Consell Comarcal del Pla de l'Estany ha publicat un nou llibret conjunt de rutes de senderisme, bicicleta i BTT de la comarca, que s'afegeix a l'oferta de publicacions turístiques relacionades amb l'esport i la natura de l'entitat. La publicació, de la qual se n'han editat 3.000 exemplars, inclou 19 rutes de senderisme, que sumen en total 200 quilòmetres de camins, aptes per a tots els públics, des de la volta a l'Estany, ideal per a famílies, fins a la ruta del Refugi dels Emboscats, per als

més aventurers, i 12 per fer en bicicleta i BTT, que recorren 250 quilòmetres de pistes, de tots els nivells: des de les verdes, les més fàcils, com la volta pel Pla de Martís, fins a les negres, les més difícils, com la de Briolf a Guixeres.

L'any 1998 el Consell Comarcal va editar Rutes a peu, un fullet de cinc itineraris de senderisme per la comarca que recorren pels municipis de Sant Miquel de Campmajor, Camós, Banyoles, Esponellà i Vilademuls. L'any 2003, a aquesta proposta

s'hi van afegir les rutes a peu Soldats de Salamina, inspirades en la novel·la homònima de l'escriptor Javier Cercas, que permeten conèixer els espais per on va transcórrer el conflicte bèl·lic de la Guerra Civil, a la rereguarda dels enfrontaments entre els bàndols republicà i franquista, i on la ficció del llibre situa les vicissituds del falangista Rafael Sánchez Mazas i els seus "amics del bosc".

Aquesta oferta es va ampliar el 2004 amb la incorporació d'una xarxa de trajectes

Totes les rutes disposen d'un mapa i les dades sobre dificultat, distància, durada, desnivell (en el cas de les rutes en bicicleta i/o BTT), senyalització i sortida, a més de la descripció i els punts d'interès. A més, inclouen també un codi QR que permet visualitzar, descarregar, imprimir i compartir el mapa de la ruta.

Mapes turístics

L'Àrea de Promoció i Turisme del Consell Comarcal del Pla de l'Estany ha elaborat també 37 mapes turístics, de grans dimensions, per instal·lar en cadascun dels municipis de la comarca. Aquests mapes, muntats sobre un suport amb base d'alumini i fets amb vinil polimèric i laminat, de 90 x 90 centímetres, tenen l'objectiu d'ajudar el visitant a situar sobre el territori els punts d'interès turístic, culturals, paisatgístics i patrimonials, els serveis d'allotjament i restauració i l'oferta complementària.

per fer en BTT, que constava de 10 rutes que recorren la comarca, creuant gairebé tots els municipis. Aquest fullet, editat amb el suport i la coordinació de Turisme de Catalunya, inclou també tres rutes d'enllaç amb la comarca del Gironès, que tenen com a principal atractiu el desnivell per arribar a pics com Rocacorba.

taven senyalitzades en el territori per part dels ajuntaments corresponents i d'altres que són de nova senyalització; recupera tres de les cinc propostes de l'antic fullet de rutes a peu; manté les tres de Soldats de Salamina, i afegeix les rutes PR-C120, que va a Rocacorba, i la quarta etapa del GR-1 que passa per la comarca.

Així doncs, aquest 2017, amb l'objectiu de millorar i ampliar l'oferta de senderisme i cicloturisme en una comarca com el Pla de l'Estany, en què el màxim reclam turístic és l'esport i la natura, el Consell Comarcal ha editat un llibret conjunt que recull totes les rutes existents. El llibret aplega set noves rutes, de creació recent, entre les quals n'hi ha algunes que ja es-

Pel que fa a l'oferta de cicloturisme, la publicació recull les rutes en BTT homologades per Turisme de Catalunya, que estan perfectament senyalitzades sobre el territori, i com a novetat incorpora la ruta de Rocacorba i la nova ruta del carril bici que connecta diversos municipis de la comarca.

Resseguint el camí de tornada de l'escola, del Salt Dalmau de Camós a la Gorga Blava de Corts

ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Text: Gabinet de Comunicació

Als anys cinquanta, la mainada de Corts, un dels pobles nous que actualment formen part de Cornellà del Terri, anava caminant a l'escola de Camós, per un caminet que discorria paral·lel al curs del riu, des de la Gorga Blava fins al Salt Dalmau. Era el mateix caminet que també recorrien les dones per anar als rentadors del riu Matamors, i que avui, senyalitzat, permet fer una ruta circular molt interessant si s'enllaça amb el carril bici comarcal. Es tracta d'un camí de terra, ample i còmode, perfecte per fer en família, farcit de punts d'interès entre saüquers, acàcies i esplendorosos exemplars d'àlbers o pollancre.

El camí que discorre paral·lel al curs del Matamors, des de la Gorga Blava fins al Salt Dalmau, té una longitud aproximada

de 1.600 metres, i es pot fer en 40 minuts sense massa esforç. Aquest és el tram que s'ha desbrossat i senyalitzat amb marques grogues, però els vailets que anaven a estudi als anys cinquanta continuaven el viatge fins a l'escola, situada on avui hi ha l'Ajuntament de Camós.

La ruta comença abans de l'entrada del poble de Corts, just al costat de l'estructura del pont de ferro del carril bici davant de Can Barrera, des d'on descobrim un punt d'interès esplèndid: la Gorga Blava, molt important en la memòria local del poble, especialment durant els dies més calorosos de l'any, en què les famílies s'hi refrescaven.

En aquest punt s'hi pot trobar també el rentador de Can Lleter, el més ben con-

servat de tot el trajecte, que un aiguat, pels volts del 1955, va malmetre i es va haver de reconstruir. Cent metres més endavant n'hi ha un altre, totalment soterrat, que feien servir les cases de Can Reparada, Can Quelistrus i Cal Vermell. Si ens desviem una mica del camí, al costat de la casa de Cal Lleter Petit, s'hi pot veure un fantàstic exemplar de lledoner centenari amb una soca de dimensions notables.

El trajecte continua per la banda esquerra del camí, fins que trobem una palanca improvisada de troncs que serveix per travessar a l'altre costat de riu.

La barraca de la Pecu

El camí avança per una zona on abunda el travertí. És una prova que ens trobem a

poca distància de les antigues pedreres de Mata, de les quals encara s'aprofita aquesta roca calcària per a la construcció. La baraca de la Pecu (o cova de la Pecus, Peca, Bruixa o Serp), en forma de cova, va ser utilitzada com a habitatge fins al 1960 pels membres d'una família que, malgrat les condicions humils en què vivien, eren bons treballadors i es guanyaven la vida fent de drapaires.

El camí passa pel costat del rentador de Can Jou i Can Carxofa, que també feia la funció de passera a l'altre costat del riu i de resclosa, i uns 800 metres més enllà, pel conegut com a rentador del Salt Dalmau, molt antic, que havia estat compartit per les cases dels voltants. En aquest tram final de la ruta, una llarga filera de plataners esvelts a cada costat de camí ens anuncia l'arribada al Salt Dalmau. Aquí s'hi tornen a trobar coves creades pel travertí que forma part de la zona lacustre de la comarca. Les esquerdes que han originat aquestes coves espectaculars van servir a mitjan segle XX per aixoplugar els captaires passavolants de la zona, que hi feien estades curtes. Algun fins i tot hi havia instal·lat una mena de tendal. Les restes de marques fosques a les parets i sostres de travertí recorden que durant els mesos d'hivern els seus habitants hi feien foc per escalfar-se.

El Salt Dalmau

El paratge final d'aquest camí recuperat és el Salt Dalmau i el seu antic pont, que en època de pluges es pot contemplar en tot el seu esplendor. Aquest és segurament el paratge natural més emblemàtic i conegut del municipi de Camós. Es tracta del

punt on el Matamors vessa les seves aigües per un desnivell d'uns 6 metres riu avall i forma una cascada espectacular. Aquí mateix hi ha també la font que, amb el mateix nom, ofereix un petit espai d'esbarjo i serveix per apaivagar la set. Des de principis del segle XX i fins a la dècada dels seixanta, en aquesta zona fresca i agradable s'hi feien berenades familiars, especialment per celebrar-hi, a l'agost, en ple estiu, la tornaboda de les Gales de Mata. La ruta s'acaba aquí, i es pot desfer pel mateix camí o bé fer la tornada pel carril bici, ample, i per on es pot caminar fins a l'inici.

Dificultat: Mitjana

Distància: 1,6 km

Família: Vertiginids

Caràcter: Resident, escàs

Durada: 40 minuts

Senyalització: Marques grogues i senyals explicatius al llarg del recorregut

Sortida: Camí del costat del pont de ferro del carril bici (Can Barrera)

Coordenades: 42.099036 / 2.789226

El Consell Comarcal fomenta la recollida selectiva de residus i el compostatge comunitari al Pla de l'Estany

ÀREA DE MEDI AMBIENT

Text: Gabinet de Comunicació

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany treballa des de fa anys per fomentar la recollida selectiva de residus i per millorar-ne els resultats. Concretament, des del 2007 i fins al 2012 es va desplegar el servei de recollida separada de la Fracció Orgànica dels Residus Municipals (FORM) en contenidors al carrer en tots els municipis de la comarca, aplicant un model únic que garantia la homogeneïtzació dels serveis en tot el territori.

Actualment es segueix un model mixt per a la gestió de la matèria orgànica, que comprèn, per una banda, la recollida amb ca-

mió, que es fa essencialment en els nuclis més poblats i, per altra banda, el compostatge que, tot i oferir-se arreu, es promou especialment en aquells municipis més rurals i amb disseminats.

Aquest servei es basa en la recollida de contenidors col·locats en les àrees de carrer on hi ha contenidors de rebuig, sistema que es segueix als municipis de Banyoles, Cornellà, Fontcoberta, Serinyà i Vilademuls i, des del mes de febrer de 2017 la recollida porta a porta que es fa als municipis de Porqueres i Camós.

Paral·lelament, i d'acord amb la voluntat de donar els mateixos serveis a tots els municipis de la comarca, s'ha promogut també el compostatge casolà de la matèria orgànica en totes les llars que ho han sol·licitat. En aquest sentit, s'han dut a terme campanyes de promoció de l'autocompostatge casolà, s'han subvencionat els compostadors i, per tal que els interessats puguin realitzar el compostatge correctament, s'han realitzat sessions formatives i un seguiment domiciliari per detectar i resoldre possibles problemes i dubtes.

L'any 2017 s'ha fet el canvi de model de gestió de la matèria orgànica domèstica en alguns dels municipis més rurals de la comarca: Crespià, Esponellà, Sant Miquel de Campmajor i Palol de Revardit, per implantar el compostatge comunitari. En aquests municipis s'ha comprovat que els quilos de FORM recollits amb contenidors se situaven molt per sota de la mitjana dels recollits als municipis més urbans. Aquest canvi comporta deixar de fer-hi la recollida amb camió.

Canvi de sistema de gestió de la FORM

L'autocompostatge casolà és un sistema voluntarista que exigeix la implicació dels seus usuaris, que hi han de tenir una certa dedicació. I això és precisament el motiu que fa que moltes vegades no es pugui arribar a tots els habitatges d'un nucli o municipi i que, per tant, s'hagi de mantenir el doble model.

En els municipis més rurals, l'autocompostatge casolà no permet encara eliminar completament la recollida de FORM en

El Consell Comarcal s'encarrega del manteniment dels compostadors de forma continuada per tal de garantir l'èxit de l'experiència

Mesura de temperatura en un compostador.

Àrees d'Aportació. Per tant, finalment, s'ha plantejat substituir la recollida de la FORM domèstica en AA, que actualment es fa a Crespià, Esponellà, Sant Miquel de Campmajor i Palol de Revardit, per àrees de compostatge comunitari. En habitatges disseminats o aïllats o per als que voluntàriament el vulguin fer, es vol mantenir el compostatge domèstic.

Per dur a terme aquest canvi, s'han substituït contenidors de FORM al carrer per àrees de compostatge comunitari, on els ciutadans poden dipositar els residus orgànics, que es gestionen *in situ*, evitant d'aquesta manera la recollida, el transport i l'entrada a la planta de compostatge.

En aquest context, el Consell Comarcal, a través del personal del Centre Ocupacional i Especial de Treball COIET, s'encarrega del manteniment del compostatge en aquestes àrees, vigilat el procés, retirant impropis, remenant el material que s'està compostant i afegint la fracció estructurant quan calgui. Aquesta tasca es realitza amb la supervisió tècnica del servei de Medi Ambient del Consell Comarcal.

El canvi de model s'ha pogut implantar gràcies a les subvencions de les quals es disposava per a aquest projecte, tant de l'Agència de Residus de Catalunya com del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. La part no subvencionable per aquests organismes l'ha assumit íntegrament el Consell Comarcal del Pla de l'Estany.

Les àrees de compostatge

S'han instal·lat set àrees de compostatge comunitari, una a Crespià, dos a Esponellà, 3 a Palol de Revardit i una a Sant Miquel de Campmajor, cada una d'elles amb dos compostadors de 700 litres, en ubicacions que s'han seleccionat en funció del nombre d'usuaris potencials i de la seva proximitat en àrees de residus existents actualment. Aquestes àrees consisteixen en un recinte tancat de fusta de 3 x 2 metres amb un panell informatiu a l'entrada.

Informació i sensibilització

Per informar la població de la substitució del model actual de recollida i per assegurar la màxima participació en el projecte, s'han editat tríptics informatius i s'han dut a terme campanyes de comunicació en ca-

dascun dels municipis, que inclouen visites porta a porta i tallers de formació.

Durant les visites a les famílies s'informa del canvi de model en la gestió de la fracció orgànica al municipi i la possibilitat d'acollir-se al compostatge comunitari o al domèstic.

I durant els tallers, s'informa la població sobre el procés de compostatge i sobre com dipositar els residus al compostador. I en el cas que algú estigui interessat a participar en el projecte, se li facilita un compostador.

El Pla de l'Estany, contra la pobresa energètica

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

Text: Gabinet de Comunicació

Una llar està en situació de pobresa energètica quan és incapaç de pagar una quantitat d'energia suficient per satisfer les seves necessitats domèstiques -especialment de calefacció a l'hivern (18°C)-, i/o quan es veu obligada a destinar una part excessiva dels seus ingressos a pagar la factura energètica del seu habitatge. Per fer front comú a aquesta problemàtica, des de fa temps, l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal s'ha mostrat ferma en el seu compromís de promoure, orientar i coordinar l'acció social de la comarca amb la finalitat d'ajudar, entre d'altres, les persones i famílies amb pocs recursos, i ha dut a terme diverses mesures per donar suport a les famílies més necessitades. Concretament, l'any passat va aprovar amb les compa-

nyies elèctriques que operen a la comarca la concessió d'ajudes a consumidors amb necessitats econòmiques. Aquest acord, vigent de l'1 de gener al 31 de desembre del 2017, establia la cobertura d'una part de la factura per al subministrament d'energia elèctrica als consumidors més necessitats amb un pagament de 4.000 € per al 2017, que es va fer efectiu en un sol cop el 30 de juny. Aquest fons econòmic es va destinar a atorgar les ajudes amb caràcter finalista pel subministrament elèctric a les famílies de la comarca amb dificultats econòmiques.

Per una altra banda, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany també va signar un conveni de concessió d'ajudes a persones amb necessitats econòmiques amb l'empresa

Aigües de Banyoles. En aquest cas, l'acord, vigent també durant tot el 2017, establia una aportació econòmica per part d'Aigües de Banyoles per un import total de 5.000 euros que havien d'ajudar a cobrir part de la factura de l'aigua als abonats amb necessitats econòmiques. En el mateix sentit, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany es comprometia a atorgar les ajudes després d'haver fet una valoració de la família amb el corresponent informe social.

Els beneficiaris directes d'aquestes ajudes van ser els abonats de la companyia Aigües de Banyoles que es trobaven al corrent de pagament de factures d'exercicis anteriors, i d'altres possibles immobles ocupats amb anterioritat.

L'Oficina Jove del Pla de l'Estany-Cal Drac organitza el primer cycle Surt de l'Ou, sobre mobilitat internacional

ÀREA DE JOVENTUT

Text: Gabinet de Comunicació

Des de fa uns anys, a la comarca del Pla de l'Estany, la demanda de recursos i opcions en relació amb el voluntariat europeu ha crescut significativament i són molts els joves que cada dia s'interessen pels serveis que s'ofereixen en els diversos portals informatius sobre aquesta temàtica. Per aquest motiu, l'Oficina Jove del Pla de l'Estany-Cal Drac, juntament amb el centre d'informació Europe Direct Girona, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, l'Ajuntament de Banyoles i la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya, ha celebrat la primera edició del cycle Surt de l'Ou, format per quatre jornades sobre mobilitat internacional al Pla de l'Estany. L'objectiu de les jornades, que van començar el divendres 3 de novembre al Museu Darder de Banyoles, és donar a conèixer els

serveis i oportunitats que ofereix la mobilitat dins la Unió Europea.

Al cycle Surt de l'Ou, hi han participat com a ponents Anna Marí, tècnica de l'Oficina Jove de Girona-L'Estació, i Eva Ontoso, tècnica de l'Oficina Jove del Pla de l'Estany-Cal Drac, que van parlar sobre les diverses opcions del Servei de Voluntariat Europeu i quins tràmits cal fer per apuntar-s'hi; Arnau Soy, tècnic d'EURES del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, que va explicar les diverses alternatives existents per Treballar a la Unió Europea, que ofereixen el Portal Europeu de la Mobilitat Professional i el programa Eurodissea, i Teresa Juanmartí, membre de l'Associació Nexes, que va exposar les diverses maneres d'estudiar i investigar a la Unió Europea, va comentar

els tràmits i gestions que cal fer per homologar i convalidar els estudis del sol·licitant i quines beques i oportunitats d'investigació té al seu abast. En l'última sessió de les jornades *-Experiències low-cost, viatges de motxilla i altres voluntariats-*, diversos joves del Pla de l'Estany van explicar les seves vivències personals relacionades amb viatges a l'estranger.

El Consell Comarcal presenta el II Pla d'infància i adolescència 2017-2020

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

Text: Gabinet de Comunicació

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany va presentar el 2017 el II Pla d'infància i adolescència 2017-2020, que reforça la coordinació, l'ordenació i la planificació de les actuacions i dels serveis destinats als infants i adolescents de la comarca. Segons explica el president del Consell Comarcal, Jordi Xargay, el Pla "constitueix una revisió i actualització del primer Pla d'infància i adolescència del Pla de l'Estany, desen-

volupat al territori entre els anys 2012 i 2015" amb l'objectiu de "definir els eixos de treball i convertir-se d'aquesta manera en un acord marc que permeti fer el diagnòstic d'aquest segment de població a la comarca". Segons Xargay, "invertir en la infància i l'adolescència representa invertir en el futur de la nostra societat".

El nou Pla, aprovat pel Ple d'Alcaldes del Consell Comarcal, es converteix d'aquesta manera en el marc d'actuació de les polítiques en l'àmbit d'aquest segment de població fins al 2020 i desplega el marc conceptual del Pacte per a la Infància a Catalunya, signat el juliol del 2013, i les indicacions del Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya 2015-2018, aprovat per la Generalitat el

juliol del 2015. El Pla s'adreça a tots els infants i adolescents de la comarca, de 0 a 18 anys, independentment de quina sigui la seva situació personal, familiar, cultural, econòmica o social, i té en compte des de la promoció i la prevenció, fins al suport, el tractament i la protecció d'aquest segment de la població.

En l'acte de presentació hi va assistir també la consellera comarcal de Benestar Social, Ester Busquets, que va explicar els eixos d'actuació que estableix el Pla, i que són: participació social de la infància; inclusió social a la qualitat de vida: igualtat d'oportunitats; atenció a la infància: salut; atenció a la infància: educació i valors; atenció a la infància: família, i mitjans de comunicació. Benestar Social és l'àrea encarregada de desenvolupar el Pla, a través de l'Oficina Tècnica del Pla Local d'Inclusió Social de Banyoles (PLIS) i la Taula d'Infància i Adolescència del Pla de l'Estany, que valida i coordina els objectius i proposa les actuacions que es desenvoluparan en els propers 4 anys. L'objectiu final del Pla és desplegar un sistema que agrupi tots els municipis, administracions locals, entitats i associacions del tercer sector que duen a terme polítiques i actuacions adreçades a la infància i l'adolescència, a partir d'una visió integral i transversal.

Posada en funcionament del Pla

Per a la implementació del Pla es treballa a partir del Grup Motor de la Taula d'Infància i la mateixa taula com a plenari, que elabora un programa anual d'accions on consten els objectius que cal prioritzar durant l'any, les mesures que s'impulsen per

assolir cadascun dels objectius, les àrees i municipis implicats, el calendari i els criteris d'avaluació. Aquesta planificació anual permet fer operatius els recursos, tant humans com econòmics, i impulsar noves línies de treball i accions en el marc d'un pla obert i flexible que s'adapti a les necessitats canviats dels infants i adolescents sense que això desdibuixi l'enfocament estratègic sobre el qual s'ha dissenyat.

La coordinació i el seguiment del Pla es realitzen a través de l'oficina tècnica del PLIS i el Grup Motor de la Taula d'Infància del Pla de l'Estany, però també hi prenen part altres espais de participació estables de la

comarca com ara la Taula d'Infància del Pla de l'Estany, els consells socials municipals, la Taula d'Inclusió Social, la Taula de Discapacitat del Pla de l'Estany i altres.

El dia a dia de les polítiques de joventut i del jovent

ÀREA DE JOVENTUT

Text: Oficina Jove del Pla de l'Estany Cal Drac

El Pla de l'Estany és una comarca amb unes característiques particulars, ja que el 60,95% dels seus habitants es concentren a la capital. Tot i ser el gran nucli de població, Banyoles no supera els 20.000 residents i està envoltada de deu petits municipis, dels quals nou tenen menys de 2.500 habitants. I aquesta estructura també es reflecteix clarament en el repartiment dels joves al territori de la comarca. Per exemple, en la major part de poblacions del Pla de l'Estany el col·lectiu de joves d'entre 15 i 29 anys no arriba al 15% de la població, una xifra que representa només l'1% del total de joves de la comarca. Més dades: al Pla de l'Estany hi ha un 16% de joves (5.028 en total), una xifra que és comparable amb la d'altres comarques, però que comprèn un marge d'edats amb 15 anys de diferència que fa que el repartiment dels joves dins d'aquest grup no sigui equitatiu.

Pels municipis, el jovent representa un punt de partida per al futur local, ja que en els propers anys aquest col·lectiu constituirà el relleu generacional de la població. Per tant, per a l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, la participació dels joves al municipi no és intrínseca, i depèn de la voluntat i dedicació que hi posin els diferents eixos d'unió d'aquest col·lectiu, ja siguin les institucions polítiques com la societat civil.

Tècnics compartits

Nou dels onze municipis de la comarca del Pla de l'Estany tenen menys de 2.500 habitants. Aquests municipis, principalment amb pocs recursos, veuen limitada la seva

capacitat d'intervenció en matèria de joventut i opten per adoptar estratègies de mancomunar serveis i activitats per poder desenvolupar polítiques de joventut. En aquesta línia va néixer el projecte de tècnics compartits, adreçat a tots aquells ajuntaments de la comarca amb pocs habitants, amb la finalitat de promoure el desenvolupament de les polítiques locals de joventut i l'impuls d'aquelles accions adreçades als joves.

En els últims anys, des de l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal s'ha anat veient com la feina feta per part dels tècnics unida a la voluntat política ha estat satisfactòria i s'ha vist materialitzada, en la majoria dels municipis, amb la creació de diversos grups de joves i entitats juvenils que tenen l'objectiu de dinamitzar i fer créixer el territori.

Actualment el projecte de tècnics compartits dona suport i gestió a vuit municipis de la comarca: Fontcoberta, Vilademuls, Camós, Crespià, Palol de Revardit, Cornellà del Terri, Serinyà i Sant Miquel de Campmajor. La resta de municipis (Porqueres, Banyoles i Esponellà) disposen de professionals contractats directament pel consistori.

Cinc dels vuit municipis que estan inclosos dins del projecte de tècnics compartits disposen d'un espai propi destinat als joves i d'un grup de nois i noies definit que, amb l'acompanyament del tècnic de joventut compartit, proposa, planifica, crea i execu-

ta activitats juvenils al municipi. La dinàmica de treball dels grups de joves depèn, en bona part, dels recursos que es destinen a cada municipi. I molts d'aquests recursos venen donats pels nivells de població. En definitiva, el nombre de serveis i recursos és proporcional als nivells de població de cada municipi.

El desenvolupament de la joventut és estratègic per aconseguir un territori català més vertebrat i sostenible

Tècnics de joventut. D'esquerra a dreta, Judith López, Josep Lluís Galiano, Silvia Porras i Jordi Serradell a baix, Jordi Matamala, Eva Ontoso i Jordi Escandell a dalt.

Concretament, els tècnics compartits del Pla de l'Estany treballen a tres nivells:

- Municipis que compten amb un espai jove i un dinamitzador/a: Serinyà i Cornellà del Terri
- Municipis que compten amb un espai jove: Vilademuls, Palol de Revardit, Cornellà del Terri, Serinyà i Fontcoberta

- Municipis que no compten amb espai jove: Crespià, Sant Miquel de Campmajor i Camós

El dia a dia dels tècnics de joventut

Les funcions dels tècnics de joventut són moltes i variades i sovint es modulen i s'adapten en el sí de la conjuntura muni-

cipal. Per fer-nos una idea, algunes de les seves tasques són: recollir les dades socio-demogràfiques, culturals i econòmiques de la comarca per tal d'esbrinar les necessitats del municipi i del seu col·lectiu de joves, i elaborar el Pla Local de Joventut. Aquest document recull les actuacions previstes en el conjunt dels quatre anys següents a la seva redacció i permet als professionals del sector tenir una visió global i per tant, una previsió de les carències i de les fortaleses del municipi, i desenvolupar-ne un marc d'acció que inclogui no només objectius, sinó també propostes de millora. Altres funcions dels tècnics de joventut són donar suport a les entitats i associacions del municipi en la realització de les activitats, consolidar una programació d'activitats per a infants i joves, coordinar-se entre els diferents organismes que treballen directament o indirectament amb grups de població, fer d'enllaç entre els representants polítics i el jovent, proposar i recollir millores per al conjunt de joves, etc.

El dinamitzador

Només dos de vuit municipis de la comarca compten també amb la figura del dinamitzador/a, que és la persona que gestiona físicament l'espai jove i programa les activitats que s'hi desenvolupen. També és el suport vital del tècnic en el dia a dia i fa d'enllaç entre joves, regidors i tècnic, ja que es troba físicament al centre i copsa en primera persona què hi passa.

El paper dels joves

La unió dels professionals de joventut, dels joves i de l'equip de govern s'ha vist materialitzada en algunes poblacions en forma

La figura del tècnic compartit és clau per al bon funcionament del grup de joves de cada població

de grup de joves que s'impliquen cada vegada amb més força en els diversos espais de socialització i cohesió de la població. Des de fa aproximadament un mes, per exemple, al municipi de Serinyà, joves de l'Espai Can Beia juntament amb persones jubilades han començat a adequar un hort amb la finalitat de compartir experiències. Altres casos d'organització juvenil són els de Vilademuls i Palol de Revardit, on jovent del municipi s'ha organitzat per a la creació de dues entitats (l'associació Dividòvics i l'associació de Joves de Palol) bolcades amb la dinamització de les activitats d'oci i lleure del poble. Des de fa un any, de forma autònoma, aquestes associacions de joves gestionen i lideren els casals d'estiu i els espais de lleure infantil i juvenil de la població. A més, els joves de Fontcoberta, malgrat que no estan constituïts com a

entitat, a banda de realitzar activitats com a grup també col·laboren en la organització de les festes del municipi. Per exemple, aquest mes de maig van llegir el pregó de la Festa Major i van participar en la cantada de goigs tradicionals de la Festa del Roser. La intenció, de cares al futur, és tenir un espai de decisió i intervenir en les propostes del programa de la festa major.

A Cornellà del Terri, per segon any, s'ha organitzat el festival d'arts i cultura anomenat DimARTs, amb la participació dels joves del municipi. També des de fa més de 40 anys, en aquest municipi hi ha l'entitat CESP – Centre Esplai Sant Pere- que gestiona els casals, colònies, acampades i les activitats de lleure.

A Camós, des de fa 3 anys, s'organitza un

casal de joves amb la intenció que durant l'any aquest col·lectiu programi activitats amb el suport del tècnic de joventut compartit. A més, el municipi compta des de fa uns anys amb Tabitum, una entitat formada per joves del municipi que organitza diverses activitats com ara el casal de Nadal o la cavalcada de Reis.

A la resta de municipis, com Sant Miquel de Campmajor i Crespià, s'està treballant per aconseguir que els joves que hi viuen puguin formar un grup i organitzar activitats per dinamitzar el poble, malgrat que hi ha un nombre molt baix de joves d'entre 15 i 25 anys. Tot i això, l'activitat juvenil va en auge i es preveu que en els darrers anys es pugui treballar a nivell intercomarcal per afavorir els grups de joves.

La repressió franquista va afectar més de 1.100 persones al Pla de l'Estany

REPORTATGE

Text: Gabinet de Comunicació

El Consell Comarcal presenta el llibre *La repressió franquista a la comarca del Pla de l'Estany*, amb la presència dels seus dos autors, Jordi Galofré i Miquel Rustullet.

En l'edició de la publicació hi han col·laborat tots els ajuntaments de la comarca, la Diputació de Girona i el Consell Comarcal.

El divendres 29 de desembre de 2017, el Consell Comarcal va presentar el llibre *La repressió franquista a la comarca del Pla de l'Estany*, de Jordi Galofré i Miquel Rustullet Noguer. En la presentació, els dos autors van explicar la pressió que va exercir la dictadura franquista a la comarca durant la postguerra a partir de la recollida d'informació a l'Arxiu Comarcal i de testimonis directes de famílies del Pla de l'Estany. Aquesta recerca va començar fa més de 15 anys i ha portat els autors a documentar el llibre amb més de 1.100 casos de repressió, exili, reclusió en camps de concentració, consells de guerra o penes de presó.

La investigació evidencia que en van resultar afectats més de 500 comarcans i uns 600 banyolins. Per sobre de les xifres, cal pensar en la situació personal dels afectats, que van veure la seva vida destrossada, i de les seves famílies, que van haver de sobreviure en situacions difícils i precàries. La repressió va ser indiscriminada i va destruir el teixit associatiu dels pobles. La trista realitat de revenges i denúncies entre veïns va fer que s'instal·lés un clima de por arreu; una por que va provocar que la majoria de les víctimes optessin pel silenci i per no transmetre als fills i als nets els ideals dels

quals van lluitar. El resultat va ser devastador: avui dia són molts els que ignoren les penalitats que van haver de viure els seus pares o avis.

El llibre se centra en els pobles de la comarca llevat de Banyoles, que va ser objecte d'un altre llibre, *La repressió franquista a Banyoles*, de Jordi Galofré, publicat l'any 2005.

En la presentació del llibre, el president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, Jordi Xargay, va explicar que "aquest llibre vol evitar que tot aquest dolor i les penalitats que han patit les famílies víctimes del franquisme caiguin en l'oblit i fa un reconeixement públic a tantes persones que van ser perseguides pels seus ideals de justícia i llibertat".

En la presentació, els dos autors van explicar la pressió que va exercir la dictadura franquista a la comarca durant la postguerra a partir de la recollida d'informació a l'Arxiu Comarcal i de testimonis directes de famílies del Pla de l'Estany.

Jordi Xargay va explicar que "aquest llibre vol evitar que tot aquest dolor i les penalitats que han patit les famílies víctimes del franquisme caiguin en l'oblit i fa un reconeixement públic a tantes persones que van ser perseguides pels seus ideals de justícia i llibertat".

Van resultar afectats més de 500 comarcans i uns 600 banyolins.

L'Àrea de Benestar Social, al servei de la promoció de l'autonomia personal i la lluita contra l'exclusió social

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

Text: Gabinet de Comunicació

La protecció de les persones en situació de dependència, un col·lectiu de població cada cop més important a causa dels canvis demogràfics i socials que s'estan produint al nostre país, s'ha convertit en un repte ineludible per als poders públics. Així mateix, el desenvolupament de polítiques per a la promoció de l'autonomia personal ha esdevingut una de les prioritats en matèria de política social tant a Catalunya com a la resta d'Europa. En aquest context, i amb l'objectiu de potenciar els serveis socials de proximitat entre tots els ciutadans i les ciutadanes de la comarca, en resposta a les seves necessitats, l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany porta a terme des de fa uns anys una sèrie d'actuacions que pretenen millorar la qualitat de vida dels habitants del nostre territori, sobretot dels més vulnerables, com els que es troben en una situació de manca d'autonomia i de dependència. Una d'aquestes accions és el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD), un conjunt organitzat i coordinat de tasques realitzades a la llar per proporcionar atencions personals, d'ajuda domèstica i de suport social. Aquestes accions poden ser actuacions transitòries de caire urgent o permanents, mentre es mantingui una situació de necessitat. Es dirigeixen a persones o famílies en situació de manca d'autonomia personal o amb dificultats de desenvolupament o d'integració social, la qual cosa els impedeix realitzar les tasques habituals de la vida quotidiana i, per tant, suposa una situació de restricció social. Aquest conjunt d'accions o serveis s'organitzen mitjançant un programa i es concreten en un pla d'atenció individualitzat.

L'objectiu d'aquest servei és mantenir l'usuari en el seu entorn amb la millor qualitat de vida possible, gràcies a les tasques assistencials, preventives i educatives. Concretament, el servei pretén evitar o retardar l'internament de les persones grans, els infants o gent amb disminució que, a

causa de mancances de tipus físic, psíquic o social, no poden continuar vivint en el seu domicili sense una ajuda o suport, i sense que això representi un risc per a ells.

Un altre dels objectius del SAD és aconseguir que l'usuari del servei mantingui o re-

cobri els recursos, habilitats i hàbits que li permetin mantenir una vida el més autònoma i satisfactòria possible i compensar els déficits o mancances que pateix. I finalment, per ajudar les famílies amb una problemàtica que supera les seves necessitats es vol aconseguir prevenir situacions de crisi familiar.

En resum, podríem dir que el SAD és un servei polivalent, dirigit a qualsevol grup d'edat, que inclou accions guiades per un pla d'atenció individualitzat que s'acorda amb l'usuari i la seva família, i que les realitza un professional qualificat en l'entorn habitual de la persona afectada. Per tant, els serveis, que poden ser temporals, transitoris o permanents, són d'acceptació totalment voluntària. El període i la intensitat de l'atenció depenen de les necessitats de cada persona.

Persones destinatàries

Dins el perfil de les persones a les quals va dirigit aquest servei, s'hi troben persones amb dependències que necessiten ajudes per fer les activitats bàsiques de la vida diària; familiars de membres amb dependències, que requereixen suport en la seva tasca de cuidadors; persones grans que viuen soles; familiars amb una persona malalta i convalescent; persones i famílies en situació de restricció per causes de caire social, com ara pobresa, violència domèstica o immigració que necessiten suport en els processos d'inserció i participació social, i infants i adolescents i les seves famílies que necessiten suport en el desenvolupament de les funcions de la criança i l'educació.

Els serveis

El SAD inclou sis grans grups d'ajudes: de suport a la llar, personals, familiars i socials, basades en les tècniques per a l'autonomia i per a l'adaptació funcional de l'habitatge, i basades en les noves tecnologies, de suport a la persona en la seva llar. Aquestes últimes permeten detectar situacions d'emergència, donar una resposta ràpida a aquestes

situacions i garantir la comunicació permanent de la persona amb l'exterior. Es tracta del servei de telealarma, que permet la connexió permanent entre la persona i una central d'alarmes 24 hores els 365 dies de l'any, i el servei de teleassistència, que a més d'incloure el servei de telealarma consta d'un equip mòbil d'assistència amb coneixements de serveis socials i sanitaris, que es desplacen al domicili de l'usuari.

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany crea un nou Servei d'Atenció Integral per a persones LGTBI

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

Text: Gabinet de Comunicació

El Consell Comarcal del Pla de l'Estany ha signat amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya un acord per al desenvolupament del Servei d'Atenció Integral (SAI) local per a les persones LGTBI, d'acord amb la Llei 11/2014, que té l'objectiu de vetllar per la protecció dels drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i garantir-los. Aquesta llei és un pas endavant en la millora de les polítiques públiques ja que reconeix la diversitat sexual i de gènere com un element més a tenir en compte per millorar la inclusió social.

Concretament, el servei, impulsat per l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, constitueix un punt d'informació i atenció personalitzada i de proximitat a les persones LGTBI i a les que s'hi adrecin per qüestions de diversitat sexual, orientació sexual i identitat o expressió de gènere. Alguns dels seus objectius són: fer un acompanyament eficient d'aquestes persones perquè coneguin els recursos que ofereix el territori; facilitar la coordinació institucional de les accions locals i territorials, per agilitzar i millorar l'acció política i les respostes als ciutadans a partir d'una xarxa de professionals i serveis; sensibilitzar la població de l'existència d'aquest col·lectiu; donar suport específic al col·lectiu per presentar incidències i denúncies per discriminació i oferir informació i recursos LGTBI als diversos serveis i equipaments del territori. El SAI posa a la disposició del col·lectiu LGTBI una xarxa de serveis i professionals dins i fora del territori per poder resoldre les necessitats en cada cas.

Algunes de les prestacions que ofereix el SAI són informar de qualsevol tema relacionat amb el col·lectiu i atendre incidències i possibles casos de discriminació. En aquest sentit, cal tenir en compte que les incidències són demandes que no es poden considerar una infracció administrativa, ni tampoc constitueixen un delictes dins l'àmbit penal ni discriminacions comeses en l'àmbit laboral. Per resoldre la incidència cal mediar i dur a terme les gestions necessàries per atendre i resoldre el cas. La resolució de la incidència, que ha de ser immediata o en el termini més breu possible, ha de servir també per revisar i, si cal, modificar, serveis, protocols i accions de l'administració.

Per una altra banda, en el moment en què s'interposa una denúncia per possible discriminació, el servei atendrà, acollirà i orientarà la persona denunciada, a més d'informar-la de les vies i els procediments que té al seu abast per fer-hi front. En una primera actuació, el servei recollirà tota la informació del cas, i després passarà a valorar-lo i a actuar en funció d'uns determinats paràmetres.

Contactes amb el col·lectiu LGTBI

Amb l'objectiu de decidir quines són les línies de treball que s'han de dur a terme a la comarca per vetllar pels drets de les persones LGTBI, a partir d'una diagnosi de la situació, s'ha creat la Comissió LGTBI, formada per membres del col·lectiu, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, l'Ajuntament de Banyoles i els Mossos d'Esquadra. Aquesta comissió aposta perquè la diagnosi s'extregui a partir

L'objectiu del servei és vetllar per la protecció dels drets del col·lectiu de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i sensibilitzar la població de la seva existència.

d'un procés participatiu amb el col·lectiu per conèixer les seves necessitats reals. En aquest context, l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany ja ha iniciat una ronda de contactes amb diversos membres del col·lectiu LGTBI per traslladar-los la voluntat de treballar per la defensa dels seus drets, i el col·lectiu s'ha mostrat obert i disposat a implicar-se en el pla d'actuacions del servei.

Per una altra banda, tal com preveu la Llei 11/2014, del 10 d'octubre per garantir els drets de les persones LGTBI, des de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany es realitzen sessions de formació al personal de l'administració en tasques de prevenció, detecció, atenció, assistència i recuperació en els àmbits de salut, educació, laboral, serveis socials, esports, lleure, comunicació, justícia i cossos de seguretat.

Fem ocupació per a joves

PROMOCIÓ ECONÒMICA I TURISME

Text: Gabinet de Comunicació

L'Àrea de Promoció Econòmica del Consell Comarcal del Pla de l'Estany ofereix un servei d'ocupació per a joves

Aquest servei té com a objectiu afavorir la inserció laboral de persones d'entre 18 i 29 anys que es trobin en situació d'atur i va dirigit a residents de la comarca del Pla de l'Estany. És imprescindible tenir el graduat d'ESO o batxillerat o cicle formatiu de grau mitjà per accedir al programa.

Les persones contractades rebran un salari corresponent al contracte firmat i tindran formació vinculada al lloc de treball d'entre 90 i 150 hores. Els joves adquiriran experiència laboral al mateix temps que es formaran i obtindran una qualificació professional que els facilitarà la inserció laboral en l'empresa que els contracti o en d'altres. L'empresa tindrà joves amb una formació especialitzada en el seu sector i rebrà un ajut econòmic per contractar-los.

Per participar en el programa, l'empresa s'ha de comprometre a tutoritzar els joves contractats, la qual cosa consisteix a designar un tutor que s'encarregui d'acollir, assistir i informar el participant, orientar-lo i supervisar el desenvolupament correcte de l'activitat que dugi a terme. A més, ha d'afavorir una jornada laboral flexible que li permeti combinar formació i treball; ha de contractar el jove per un mínim de 6 mesos, i no ha d'haver acomiadat treballadors en els darreres tres mesos amb un acomiadament qualificat d'improcedent o nul per l'òrgan judicial. D'aquesta manera, podrà sol·licitar una subvenció al Servei d'Ocupació de Catalunya per sufragar les despeses de contractació i es subvencionarà

el salari mínim interprofessional de l'any 2017. El salari que rebrà el jove contractat s'establirà sobre la base del conveni del sector o empresa o, en absència de conveni, la retribució salarial legalment establerta.

Tant joves com empresaris poden contactar amb el Consell Comarcal del Pla de l'Estany a través del telèfon 672 386 866, de dilluns a divendres de 8.00 a 15.00 h, o enviar un correu electrònic a: rguiu@plaestany.cat.

El Centre Ocupacional i Especial de Treball pren el nom Centre El Puig

CENTRE EL PUIG

Text: Gabinet de Comunicació

El Consell Comarcal ha aprovat el canvi de nom del Centre Ocupacional i Especial de Treball (COIET) del Pla de l'Estany, que passarà a anomenar-se Centre El Puig. Aquesta nova designació ha estat el resultat d'un procés de participació mitjançant votació popular, que va arrencar el 20 de maig de 2017, amb l'objectiu de trobar un nom que el dotés de més personalitat i l'identifiqués d'una forma específica i singular. Aprofitant el canvi de nom, s'ha canviat la imatge corporativa.

A partir d'una pluja d'idees, una comissió formada per diversos representants del món de l'educació, la cultura i els serveis socials del Pla de l'Estany, entre d'altres, va escollir sis denominacions que, pel caràcter i els valors que transmeten, podien ser adequades per definir el centre. A partir d'aquell moment, els noms es van sotmetre a votació popular per establir la nomenclatura que comptés amb un major consens entre els veïns de la comarca.

Un cop finalitzat el període de votacions, que es van poder dur a terme a través d'una trentena d'urnes repartides per tots els municipis, el web i les xarxes socials del Consell Comarcal, es van recomptar els vots, la qual cosa va donar com a vencedor El Puig, amb 205 vots (35 %). A continuació, hi havia La Petjada, amb 121 vots (20 %); L'Era, amb 81 punts (14 %); Incloc, amb 67 vots (11 %), i l'Enllaç, amb 66 vots (11 %). El nom menys votat va ser El Fortí, amb 25 vots (4 %). En total, van votar 594 persones.

La idea d'engegar el procés de participació va néixer amb l'objectiu de donar un impuls al centre, que s'ha convertit en un referent de qualitat en l'atenció a les persones amb discapacitat i a les seves famílies. El Puig desenvolupa serveis especialitzats i personalitzats adequats a les problemàtiques que apareixen en el procés vital d'aquestes persones; treballa estretament amb les administracions i altres entitats relacionades, per assolir la seva plena integració social i laboral, i planteja un funcionament psicopedagògic, en què les persones amb discapacitat realment són les protagonistes del seu projecte de vida.

Tant els ajuntaments com el Consell Comarcal estan interessats que els treballs de manteniment dels parcs i jardins municipals els realitzi el personal d'El Puig, amb l'objectiu de fer més eficaç la gestió pública i facilitar la utilització conjunta de mitjans i serveis públics i, en definitiva, promoció de la integració laboral del personal del centre especial de treball. Per això s'ha creat un nou conveni mitjançant el qual els

municipis de Banyoles, Camós, Crespià, Esponellà, Fontcoberta, Palol de Revardit, Porqueres, Sant Miquel de Campmajor i Serinyà han delegat les competències en matèria de jardineria, manteniment de zones verdes i neteja de vials públics, que fins aquest moment els eren pròpies, al Consell Comarcal del Pla de l'Estany mitjançant el Centre Ocupacional i Especial de Treball El Puig.

**CENTRE
EL PUIG**
Consell Comarcal Pla de l'Estany

Uns minúsculs cargols de zones humides que viuen al límit

FAUNA AUTÒCTONA DEL PLA DE L'ESTANY

Text: Carles Feo i Quer, *biòleg*

Els microcargols del gènere *Vertigo* (*Vertigo angustior* i *V. moulinsiana*) viuen ignorats entre la fullaraca i sobre les tiges de la vegetació de llocs humits. Són hermafrodites i per dispersar-se s'aprofiten d'altres animals, com els senglars o els cargols, als quals s'enganxen. Tot i ser terrestres, són capaços de suportar la inundació. Són espècies que necessiten reproduir-se cada any amb èxit per no desaparèixer. Es considera que la zona lacustre de l'Estany de Banyoles constitueix un magnífic refugi per a aquestes espècies a la península Ibèrica, un autèntic tresor.

Característiques

Hi ha diverses espècies de microcargols del gènere *Vertigo* amb algunes diferències lleus entre elles. Totes són mol·luscs pulmonats terrestres, amb una closca en espiral d'un parell de mil·límetres. El *V. mou-*

linsiana és més gran que el *V. angustior*, i el primer és dextrògir, o sigui, les bandes de la closca giren cap a la dreta, i, en canvi, l'altre és levògir, tot ell gira a l'esquerra. La closca del *moulinsiana* és ovalada, llisa i forma una espiral de 5 voltes amb la punta superior obtusa; és marró. L'obertura és una mica triangular i en el seu interior es poden veure fins a 4 denticles ben definits. L'*angustior* té l'obertura més ovalada i també té 4 plecs o denticles interiors, però diferents a l'anterior.

Ecologia i hàbitat

Són difícils de veure, perquè són petits i perquè sovint és complicat accedir als llocs on viuen. Als *moulinsiana* els agrada la vegetació de zones d'aiguamolls i llacunes permanents calcàries i, de fet, viuen directament a sobre o a sota de les tiges de plantes palustres a les quals s'en-

filen especialment quan hi ha humitat alta a l'ambient i la temperatura és càlida. A casa nostra, els agraden especialment les zones de mansega (*Cladium mariscus*) i de grans càrexs (*Carex* sp.), hàbitats molt habituals en aiguamolls i zones inundades de l'entorn de l'Estany de Banyoles, tot i que, també es poden trobar sobre balques, canyissos o lliris grocs. També poden viure al costat de rius i canals sempre que no pateixin grans riuades, ja que requereixen d'una certa estabilitat en el nivell d'aigua. Estan adaptats a comportar-se diferent en funció de la fenologia (època de l'any) i del clima, de manera que després de tempestes i forta inundació es poden enfilars fins a 1 metre d'alçada. En canvi, a l'hivern s'enterren sota la fullaraca, i si el temps és molt sec, es refugien sota la capa d'humus. L'*angustior*, en canvi, prefereix viure entre la fullaraca, sota troncs, pedres i molses al voltant de zones de vegetació palustre, fonts i aiguamolls. Viu també associat a la vegetació caducifòlia de boscos de ribera o boscos humits.

No sembla que s'alimentin de la vegetació pròpiament, més aviat roseguen la pel·lícula fina que creix sobre les tiges i fulles o matèria vegetal en descomposició molt rica en matèria orgànica, on viuen microalgues, fongs i bacteries.

Pel que fa a la reproducció, la majoria són hermafrodites i, per tant, poden copular entre diferents individus, actuant tant de mascle com de femella, i també autofecundar-se. Ponen ous en intervals de 3 a 20 dies entre març i octubre, de manera que poden arribar a produir entre 3 o 4 generacions

Autor de la foto de la pàgina anterior: Gilles Sant Martín.

Autor de la foto de la pàgina actual: Consorci de l'Estany.

cada any. No assoleixen la mida adulta fins al 30-40 dies. L'autofecundació és molt útil per reproduir-se després de l'hivern, quan hi ha pocs individus i dispersos entre ells.

Distribució

El *V. moulinsiana* es distribueix per tot Europa, i també al voltant del Mediterrani fins al nord d'Àfrica. A Catalunya, es coneixen poques citacions, moltes d'elles històriques o no confirmades, i amb poblacions ben conegudes només a Banyoles i més escasses als Aiguamolls de l'Alt Empordà i a la Garrotxa. El *V. angustior* té una distribució majoritàriament per l'Europa central, amb expansió cap a l'Iran i Rússia. A la península Ibèrica només n'hi ha de localitzats a Catalunya i València, sempre en poblacions molt petites, disperses i amb molt risc de desaparèixer.

Poblacions a l'Estany de Banyoles

Entre els anys 2014 i 2017 s'ha desenvolupat un projecte de recuperació de les poblacions d'aquesta espècie a l'Estany en el marc del projecte LIFE Potamo Fauna, coordinat pel Consorci de l'Estany amb la participació de la Universitat del País Basc. El projecte ha permès conèixer l'estat de les poblacions i s'han realitzat translocaments d'alguns milers d'exemplars; també s'han pogut repoblar els nous hàbitats recuperats en els últims anys (llacunes de Can Morgat, dels Amadorers, l'estanyol del Pin-Pom, els aiguamolls de la Puda, etc.). S'ha comprovat el bon estat de les poblacions al voltant de tot l'Estany, i l'èxit de moltes de les repoblacions realitzades. Malgrat la seva mida minúscula, s'ha vist que el *moulinsiana* és capaç d'expandir-se a la vegetació adjacent i a una certa

distància. A la vegada també s'ha observat com aquests exemplars es poden adherir a altres animals que poden actuar com a vectors de transport (el senglar i algun cargol).

Estat de conservació

El *V. angustior* es va fer famós per al públic general quan la seva presència va impedir la construcció d'un mur paral·lel a la costa, necessari per ampliar un golf a prop de la costa d'Irlanda que és propietat del president dels Estats Units d'Amèrica, Donald Trump, el qual va manifestar ser molt amic de les microcargolines. Hi ha un conjunt d'amenaques que afecten les poblacions d'aquestes espècies basades en l'exigència i els requeriments rigorosos que necessiten. Les més destacades són els canvis en el nivell d'aigua i al trepig. La seva predilecció per ambients humits amb vegetació palustre i la seva exigència ambiental fan que siguin uns indicadors molt útils per conèixer la qualitat d'aquest hàbitat i recollir dades

dels canvis que s'hi puguin donar al llarg del temps. Qualsevol alteració pot portar directament a la desaparició de l'espècie, catalogada en perill crític per l'*Atles i el llibre roig dels invertebrats d'Espanya*. També són molt susceptibles a l'eutrofització, és a dir, a la contaminació de l'aigua i l'excés de matèria orgànica, i es poden veure afectats pel sobrepastoreig del bestiar.

Nom comú: Microcargols *Vertigo*

Noms científic: *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849) i *V. angustior* (Jeffreys, 1830)

Família: Vertiginíids

Caràcter: Resident, escàs

Mides: Longitud 2,2-2,7 mm una, i 1,6- 2mm l'altra

Hàbitat: Vegetació palustre i ambients humits

Vida: 3-17 mesos en captivitat

Cria/Ous: 1-2 ous, diverses postes

Conservació: Protegides per la Directiva Hàbitats europea

Lluís Costabella i Joan Pairó, ànima de Kitsch

Entrevista

Text: Eloi Camps

Foto: Adrià Costa

“Benvinguts a la depressió crònica, al món intensament psicòtic, al desequilibri, a la reacció impossible”. Així es presentaven Kitsch al seu manifest fundacional, fa més de trenta anys. No sembla el punt de partida per a una aventura musical que hagi de durar tres dècades; tanmateix, Kitsch han sobreviscut a modes i crisis, refugiats en la penombra, explorant a través de les cançons el costat menys agradable de l'existència. El tàndem que ha donat vida al grup banyolí, Lluís Costabella (veu i guitarra) i Joan Pairó (baix i cors), s'ha mantingut fidel a una manera d'entendre la música que no ha parat de donar fruits: autosuficiència, insistència i autocrítica. Mai han pretès viure de la música i, potser per això, mai han deixat de fer-ne. Ara estan centrats en

el projecte Kitsch a la Cova, que els encamina a sonoritats encara més fosques, sense perdre el caràcter que els fa inimitables.

A “Testament” (Kitsch 10, 2008), cantàveu “Deixeu-nos morir en pau”; de tota manera, heu continuat publicant senzills i altres materials des de llavors. Però la història de Kitsch es podria haver acabat molt abans...

Lluís Costabella (C): El primer disc, Kitsch 1 (Audiovisuals de Sarrià, 1989); era per plegar. Tant en Joan com jo feia anys que estàvem tocant, havíem tingut altres grups i ja estàvem fins als collons de picar pedra. Havíem acumulat algunes frustracions, i no volíem deixar-ho sense haver gravat un elapé, perquè molts grups amb molta

menys experiència ho havien fet. Els tres o quatre anys previs a la sortida de Kitsch 1 havíem estat escrivint, assajant i gravant dotzenes de cançons, amb caixa de ritmes i algun músic col·laborador, com en Xavi Constans i en Xicu Vilanova. Per al disc, vam cridar el bateria Bep Grabuleda, que també feia anys que picava pedra en la música. Vam buscar la discogràfica i vam pagar de la nostra butxaca la major part del procés. Després, no pensàvem continuar.

Joan Pairó (P): Però llavors va esclatar el rock català i vam donar continuïtat al grup. Com a músics, teníem més rodatge que els altres conjunts, i això va evitar que caiguéssim en paranys i vicis del negoci de la música.

A la pàgina anterior, Kitsch a la Cova. D'esquerra a dreta, Mon a la Cova, Joan Pairó i Lluís Costabella.

“Mai hem abandonat del tot la filosofia dels inicis, i ara tornem a fer el que volem, com en els primers anys del grup”

C: Amb en Joan vam arribar ràpidament a la conclusió que no calia que fóssim amics. Ja havíem tingut tots dos l'experiència del grup de col·legues l'institut. Això, sovint, acaba malament o en res. Un grup de música no és una colla d'amics, exactament. Els grups s'aguanten si hi ha un agent extern, com un mànager, que els aglutina. En el nostre cas, aquesta figura no hi era, però ens unia la passió per la música; érem uns inquiets.

No deixa de ser curiós que, amb aquest plantejament, continueu creant música trenta anys després!

P: La idea era no barrejar les relacions personals i el grup. Teníem un interès comú per crear música, ens era igual de quina mena i com fer-la. Això, amb el temps, ha anat derivant en una amistat i en moltes altres coses. Però el plantejament inicial era trobar-nos un parell o tres de dies a la setmana, tocar, compondre i no posar-nos límits. Al principi, tot hi tenia cabuda, experimentàvem. El nexa d'unió eren les lletres, que majoritàriament escrivia en Lluís: jo no en tenia la necessitat i em vaig dedicar més a la composició de la música.

En tot aquest temps, heu passat per diverses discogràfiques, i des de fa uns anys aposteu per l'autogestió. Quina relació heu tingut amb la indústria musical?

P: Ens hem allunyat de la indústria musical, perquè mai hi hem encaixat del tot. Hem mantingut una relació agredolça, de conveniència, amb el món de les discogrà-

fiques: no coincidíem amb la visió de les coses i volien que anéssim cap a direccions musicals que no eren la nostra. N'hem tret profit en algunes ocasions, però sovint n'hem quedat desencantats. Per exemple, *Kitsch 2* es podria haver venut a Suècia, però el segell d'aquí no ho va voler.

C: La relació de Kitsch amb la indústria ja ens va agafar una mica grans i cremats; als més joves, la il·lusió els impedia veure què feien, quins contractes signaven. Als noranta, a l'època del *Kitsch 2*, la discogràfica ens van proposar de dedicar-nos professionalment a la música. Els vam dir

que ens paguessin una nòmina, si volien que deixéssim de treballar. Ens van dir que no, així que no vam deixar la feina. D'altra banda, som un grup suïcida: per contracte, vam prohibir que les nostres cançons sortissin a cap recopilatori, que és la manera de donar-te a conèixer a la gent, i que els nostres discos es venguessin en llocs com benzineres. És a dir, que hem prioritzat la música i les nostres neures i manies de pagès, no ens hem abaixat els pantalons ni hem dit que sí a tot.

P: Si ho haguéssim fet, no seríem aquí i hauríem plegat fa temps. Amb el pas dels

anys, vas veient que aquest negoci funciona per amiguisme i que la música importa poc: finalment, aguanta qui és coherent i creu en la música.

Penseu que se us ha tractat com un grup de culte, encara que mai hagueu deixat de tocar?

C: Una cosa és ser grup de culte perquè vas ser-hi en un moment determinat, i l'altra és ser-ho pel que has fet. Hi ha grups de Catalunya que han passat a la posteritat sense haver deixat un llegat musical destacable; simplement, perquè hi havia poca cosa.

P: Etiquetes com “grup de culte” són eufemismes que es fan servir per justificar que continues viu sense un èxit massiu. Aquí només es veneren els grans grups i, al mateix temps, hi ha una demanda constant de “grups nous i joves”. Si no entres en aquestes dues categories, ja no vals.

C: Sentim que no se'ns valora, com si no tinguéssim dret a fer el que fem després de tant de temps. Som un corc, no hem deixat de fer música, com els escriptors que no deixen d'escriure. Més que un grup de culte, som un grup desconegut, no tenen ni idea d'on baixem. Per exemple, molta gent es pensava que anàvem drogats als concerts, i no: senzillament ens deixàvem anar, tenim una química a l'escenari que ens *flipa*.

Anem al present. Ara esteu centrats en Kitsch a la Cova, un projecte que uneix Kitsch i Mon a la Cova, cantant del desaparegut grup barceloní de rock fosc Casual. Com us vau trobar i en quin moment es troba el projecte? Heu aparcat Kitsch definitivament?

C: Kitsch no s'ha acabat, perquè artísticament no hem mort, tot i que algun cop ens hem plantejat fer un concert funeral. De moment, deixem descansar Kitsch. Sempre havíem dit, després del primer àlbum, que faríem deu discos; els hem fet i des de llavors ens ho prenem d'una altra manera.

P: Mai hem abandonat del tot la filosofia dels inicis, i ara tornem a fer el que volem i quan volem, com en els primers anys del grup.

C: Pel que fa a Kitsch a la Cova, coneixem

en Mon de fa anys, però va ser arran de l'*Es-kitschofrènia* (2013), el primer disc d'homenatge que ens van fer diversos grups catalans (el segon és *Eskitschada*, del 2015), que es va començar a gestar. Casual hi feia tres cançons. En aquell moment, Kitsch havíem passat de ser un quartet a un trio, i ens havíem de replantejar què fer. No ens venia de gust continuar com fins llavors, i vam deixar reposar Kitsch. Se'ns va acudir de dir a en Mon, que ho havia deixat amb Casual, que vinguéss als nostres concerts a cantar part del repertori. Vam anar parlant i, al final, vam acabar decidint fer un disc conjunt de Kitsch i Mon a la Cova. De tot plegat en vam dir Kitsch a la Cova, amb noves versions de temes anteriors de totes dues parts, alguna cançó nova i versions de grups que ens han marcat.

Amb en Mon estem molt còmodes, el problema és la manca de temps. Però anem gravant al nostre ritme, fixant-nos molt en els detalls perquè cada cançó quedi rodona. És un procés d'aprenentatge. Hem fet concerts i ara estem enllestit un nou EP de quatre cançons, *Ratificació*, amb la mateixa fórmula que l'anterior: recuperant idees i temes del passat, tant nostres com d'en Mon, una composició nova i una versió. El vam estrenar en directe el 7 de maig a Granollers, en el marc del festival Minibeat.

Josep Estarriola i Borrell, l'artista de les sensacions i l'art amb les arrels de la terra

ARTISTES AMB EMPREMTA A LA COMARCA

Text i fotografies: Joan Ventura Planella

Josep Estarriola i Borrell neix a Sant Miquel de Campmajor l'any 1962. Viu i treballa en una vall envoltada de muntanyes, un microclima ple d'olors i colors, una terra plena de racons inèdits. Pinta visualitzant la natura; pinta "al natural", afirma. Explica la importància de l'entorn paisatgístic que li permet aprofundir en les coses que sovint passen desapercebudes, que li criden l'atenció.

Els seus treballs tenen de fons aquest paisatge de la vall, amb flors silvestres, racons, complementats amb elements conceptuals. Diu que les muntanyes "parlen" igual que el vent, els arbres, les flors i la natura. Però també li agrada el paisatge urbà: els edificis, els cartells lluminosos, els vehicles, l'asfalt... també tenen els seu encant.

Josep Estarriola és autodidacte figuratiu, format en els tallers artístics de Palaujuncà de Banyoles, de Domènec Fita i del Centre Cultural La Mercè de Girona. Ha exposat individualment en centres culturals i galeries d'arreu de Catalunya i les Balears. També ha mostrat la seva obra en exposicions col·lectives tant a Catalunya com a la resta de l'Estat i a França.

Al llarg de la seva trajectòria ha obtingut diversos premis de pintura i mencions honorífiques.

Els seus inicis com a artista a Sant Miquel de Campmajor

Als 8 anys, a l'escola mixta de San Miquel, en Josep observava i dibuixava, però tot això es va estroncar quan va anar a l'escola

el Collell, dels 13 als 17 anys. Van ser més de 4 anys sense dibuixar ni pintar res. Afirma que no podia fer res ni concentrar-se, per una mena de clima de pressió i hostilitat permanent. "L'artista, per poder crear, ha de ser lliure", afirma.

Més tard, amb 20 anys, quan va anar a fer el servei militar, i tot i que l'exèrcit hi havia unes limitacions, es va tornar a sentir lliure i amb ganes de crear. Va començar a dibuixar per als companys. Cada vegada tenia més demanda, fet que el va motivar molt.

Després, Josep Estarriola va passar per l'escola Palaujuncà, on es manté en part la filosofia per la conservació del paisatge. La seva pintura es mou per sobre de les normes i manté el seu propi estil; treballa amb

llibertat absoluta i experimentant en cada obra. Els relleus, les formes, els colors i altres detalls sovint només són perceptibles des d'una vessant tècnica. Les emocions diàries, l'alegria o la pena a vegades queden reflectides, indirectament, en l'aspecte creatiu. La natura del Pla de l'Estany i, en especial, l'Estany de Banyoles han estat font d'inspiració de molts artistes.

Estarriola va aprendre a utilitzar els colors i a conèixer millor l'Estany i els seu entorn a l'escola Palaujuncà. No obstant això, insisteix que la seva etapa més important i en la qual va aprendre més la tècnica va ser a l'escola de Domènec Fita i al Centre Cultural La Mercè, amb Montse Costa, amb qui va copsar la part creativa.

De l'escultor Fita, en té bons records, ja que va conèixer i interpretar les formes, els detalls. Dues escoles que es complementen i que ajuden a crear un potent i peculiar model artístic.

Un cafè de tarda a la Vila Olímpica de Banyoles

Ens trobem una tarda càlida de març al cafè Hop – Hop a la cerca de tranquil·litat; a mesura que avança l'entrevista, però, la gent i la fressa s'apoderen del local. Malgrat tot, Josep Estarriola desgrana pausadament part del seu currículum amb la modèstia i satisfacció d'un home aparentment tímid, però que quan aixeca la vista sembla un falcó. És observador i no se li escapen els detalls en la recerca del perfeccionisme. No li agraden les coses a mitges, cal fer-les amb calma però acabar-les. Fa esment del seu afany per viatjar i conèixer món.

Fem un repàs d'anècdotes, per exemple sobre una pintura de la travessia de l'Estany, que cada dia veia al matí durant molts anys. Ell recorda quan es va desprendre del material. Eren els anys 90 i la pintura en feia 6 que estava acabada quan Josep Puigvert li va dir: "Aquest quadre de la travessia, cada vegada que vinc i el veig, m'agrada més"; "...fins que un dia se'l va emportar", afirma. Estarriola ressalta la figura de Puigvert, fill també de Sant Miquel, com una persona sensible i honesta i que, a més, s'alegrava quan les coses dels altres anaven bé. Així, aquell material quedava en bones mans. Ell, però, es queda fotografies de tots els treballs.

És molt amic del pintor Lluís Roura. Quan en parla, se li nota un gran afecte. Fa memòria, també, del pintor Manuel Pigem: repassa el seu talent com a artista i persona. Però fa especial esment de Tàpies i Picasso. De Tàpies, no només n'admira l'espontaneïtat, sinó el treball previ de reflexió que feia l'artista. "No donava un cop de pinzell o d'escombria per casualitat, sinó que abans havia passat hores reflexionant", afirma Estarriola.

De Picasso, en comenta les idees i els ideals, però sobretot la tècnica i el perfeccionisme, la combinació de colors en les seves etapes, des del dibuix més lineal i estèticament perfecte fins a altres treballs abstractes. Del

Guernica, en diu: “És un gran treball, jo el vaig veure a Nova York, i em va sorprendre la seva magnitud, però exposat a Madrid encara m’agrada més”.

Darrerament, ha dibuixat cares masculines, algunes de les quals van estar exposades a la Ruta de l’Art de Castelló d’Empúries, i també en una exposició al Centre Cívic Banyoles.

Bona part dels pintors i escultors tenen més tendència a pintar la figura femenina, i davant la pregunta de com pintaria una noia bonica, alta i esvelta, de cabells llargs

i morena, passejant per l’Estany o la badia de Roses, afirma quelcom així com: amb il·lusió, amb passió, escoltant les meves sensacions. “Des de la bellesa de les persones, siguin homes o dones, jo només veig persones. He dibuixat dones també, però m’agrada més dibuixar homes, les seves formes també tenen una bellesa especial”, remarca l’artista. Va sorgir l’exemple de Miquel Àngel, que també utilitza la figura masculina; tots dos busquen la perfecció. De fet, en una de les obres d’Estariola, hi surt un característic bust grec entre les muntanyes i unes flors.

Josep Estariola és un pintor en plena activitat, i qui sap si algun dia, des de la tranquil·litat, observant des de les sensacions, pintarà alhora dos cossos anònims. Serà en una escena d’amor, el d’aquesta noia esvelta i morena somrient i el seu acompanyant, nus a ple sol en una pesquera de l’Estany. Ell resseguirà al mil·límetre la perfecció de les seves corbes, les seves cares, la seva passió..., i en el reflex de l’aigua es veuran nítidament les seves ombres. Així l’escena quedarà immortalitzada per a la història i, per tant, ningú mai més la podrà esborrar.

Des de la bellesa de les persones, siguin homes o dones, jo només veig persones

Premis i reconeixements

L'obra de Josep Estarriola ha estat reconeguda amb una cinquantena de premis, dels quals els més destacats són:

- Palau-Saverdera: Premi Honorífic de pintura seca (2014)
- St. Joan Les Fonts: Premi Honorífic en el IX Saló D'Art (2012) i premi a la qualitat artística (2010)
- Begur: 1r Premi en el concurs de pintura (2009)
- Lloret de Mar: Premi especial de pintura ràpida (2005)
- Barcelona: seleccionat en el XLI Concurs de dibuix Inglada-Guillot de Barcelona (2003)
- Besalú: 1r Premi de pintura ràpida (2002)
- Hostalric: 1r Premi de pintura ràpida (2000)
- Beget: 1r Premi de pintura petit format (1998)
- Port de la Selva: 2n Premi de pintura (1997)
- Pals: 1r Premi de pintura ràpida (1996)
- Vescomtat de Bas: 2n Premi de pintura (1995)
- Porqueres: 1r Premi de pintura (1994)
- St. Gregori: 1r Premi de pintura (1994)
- Porqueres: 1r Premi de pintura figurativa (1994)
- Premi Especial del Consell Comarcal del Pla de l'Estany (1993)

Bibliografia

Des del 1990, l'obra d'Estarriola ha estat representada en prop de noranta edicions en format de llibres, diccionaris, revistes, diaris, calendaris, portades, setmanaris, dominicals, agendes, butlletins, reportatges televisius i radiofònics i diferents webs artístiques, entre d'altres. Per anomenar-ne algunes, hi ha:

- Catàleg de la Ruta de l'Art de Castelló d'Empúries (del 2016 al 2014)
- Butlletins de Santa Maria del Collell (del 2001 al 2016)
- Dominical del Diari de Girona (abril 2015)
- Llibre Fluvià, de Joan Carreres (també amb quadres de Lluís Roura). Edita: Gorbs (abril 2015)
- Revista El Cric (núm. 136) de Riudellots de la Selva (2014)
- Llibre La Vall de Campmajor, de Joan Carreres (hi compagina quadres seus amb els de Lluís Roura). Edita: Gorbs (desembre de 2011)
- Llibre Quin món tan perdut!, d'Àngel Vergés, Banyoles (2011). (Il·lustracions dibuixades)
- Llibre Grandes artistas de hoy. Ediciones Ecuador 21, SL, St. Joan les Fonts (2010)
- Revista del CNB (núm. 35), (2008)
- Llibre Artistas para el museo del mañana, Ediciones Ecuador 21, SL, St. Joan les Fonts (2006)
- Diccionario enciclopédico internacional de arte contemporáneo, Casa Editrice Alba, Ferrara, Italia (1995-2004).
- Llibre Artistas del Siglo XXI, Guía

Nacional, 3r volum. Ediciones Ecuador 21, SL, (2002)

- Diccionari Ràfols d'artistes de Catalunya i Balears, 5è volum, Art Network, SL, Barcelona (1998)
- Llibre Galeria d'art dels artistes de Catalunya, Josep Oliveras, Olot (1997)

També ha estat present en diversos números de les revistes Golany, Els Colors, la Revista del Pla de l'Estany, Bonart, el Setmanari de l'Alt Empordà, Artes plásticas... i als diaris El Punt, Diari de Girona, Hora Nova i La Vanguardia.

L'obra de Josep Estarriola forma part d'una extensa bibliografia nacional i internacional, dipositada en el fons d'art del Museu d'Història de Girona, de la Diputació de Girona, del museu de Massanes i en diversos ajuntaments de les comarques de Girona i de Barcelona, així com en particulars i col·leccionistes.

Carles Fontserè a l'abast de tothom

DOCUMENTS DE L'ARXIU COMARCAL

Text: Núria Batllem, *directora de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany.*

Espectadors davant la botiga de Mandarin Shops, a Mott Street, al pas de la cavalcada per la celebració de l'Any Nou xinès al barri de Chinatown, (Manhattan, Nova York, 1959). Autor: Carles Fontserè. Arxiu Comarcal, fons de Carles Fontserè, 582.

Tot sovint, l'obra dels grans fotògrafs costa que arribi al públic general, ja sigui perquè es troba en museus que l'exposen puntualment, perquè és en mans privades que en fan un ús comercial o perquè és coneguda pels entesos i amants de la fotografia, però no s'ha divulgat popularment. El cas de Carles Fontserè no encaixa en cap dels que hem dit.

Ell fou un artista polifacètic que conreà diferents disciplines, tot i que la més coneguda és el disseny i la il·lustració de cartells durant la Guerra Civil, que feu per al Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya. En aquella època, creà diferents obres en què s'encoratjava la població a donar suport als soldats, a produir aliments o equipament per al front o, simplement, per a enaltir els valors morals i polítics del govern de la República i de la Generalitat de Catalunya.

A l'acabament de la guerra, Fontserè s'hagué d'exiliar i passà la frontera francesa gairebé amb les mans a les butxaques. No pogué endur-se esbossos ni exemplars dels seus cartells. És per aquest motiu que a l'Arxiu Comarcal només en conservem tres que Fontserè aconseguí recuperar al cap dels anys. Aquí tenim i posem a disposició del públic tot l'arxiu que l'artista preservava al seu estudi de Porqueres gràcies a la cessió que ell i la seva esposa feren a la Generalitat de Catalunya.

D'entre tot aquest arxiu, hi ha un tipus de documentació que sobresurt espectacularment per sobre de la resta. Es tracta de les fotografies que Fontserè realitzà al llarg de més de catorze anys i que el món de l'art ha

descobert en aquests darrers temps, quan l'artista ja era mort. Són fotografies fetes en grans ciutats del món: Nova York, Mèxic, Roma, París i Londres entre els anys 1957-1973. Són fotografies de carrer, de la vida social, del batec diari a les grans ciutats, de les persones que habiten i transiten els seus carrers; en definitiva, són imatges que traspuen humanitat.

L'Arxiu Comarcal ha dut a terme una primera intervenció en aquestes fotografies, que ha consistit a ordenar, identificar i descriure totes aquelles imatges que Fontserè va copiar en format més gros, apte per a exposicions. D'aquest format tenim identificades a la vora de 2.000 fotografies, i de descrites i digitalitzades, ara n'ofereim 819 per Internet. Les podeu trobar i visualitzar

si entreu al web de l'Arxiu <http://cultura.gencat.cat/arxius/acpe> i després accediu al cercador Arxius en Línia. Un cop aquí, només heu de cercar en el "Contingut" per les següents ciutats: Nova York, Mèxic, París i Londres, i en el desplegable d'arxius, l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany. Tot seguit, demaneu una cerca de "Documents amb imatge associada".

L'obra fotogràfica de Carles Fontserè comença a ser coneguda pels entesos, però des de l'Arxiu volem que també ho sigui per tothom. Perquè l'Arxiu Comarcal és un servei públic que dona accés lliure i obert a bona part de la documentació que custodia. Des d'aquí us convidem a accedir al cercador i gaudir d'aquestes magnífiques obres.

Al Pla de l'Estany, amb el residu verd, ho podem fer millor!

Ajuda'ns a transformar
les restes de poda i jardineria
en adob de qualitat.

Només cal que les diposis al contenidor específic
que trobaràs al teu municipi.

verd

Què **SÍ** s'hi pot llençar?

Del jardí o de l'hort...

- _ Restes llenyoses d'arbres i arbustos
- _ Restes de gespa
- _ Fullaraca
- _ Flors seques
- _ Herbes
- _ Restes de l'hort

Les restes vegetals que es recullen es portaran a plantes de compostatge on, un cop triturades, es convertiran en adob orgànic o en altres aplicacions de jardineria.

Recorda! Aquest contenidor és d'ús exclusiu per a particulars.
Les empreses de jardineria han de portar elles mateixes les restes de poda i jardineria a la deixalleria comarcal de Puigalter.

RECOLLIDA SELECTIVA DE RESIDU VERD

Què **NO** s'hi pot llençar?

- _ Voluminosos
- _ Runes
- _ Escombraries
- _ Altres: testos, sacs, plàstics, cartrons, ferros

SENSE BOSSES

Per a més informació:

www.plaestany.cat
972 573 550

Agència de
Residus de
Catalunya

HARIBO

FACTORY STORE

Vine a visitar-nos!

Porta aquest anunci
i et beneficiaràs
d'un

20%
de descompte

CALIDAD
HARIBO
desde 1920

FACTORY STORE
C. Bellavista s/n. POL. IND. PONT-XETMAR
17844 Cornellà del Terri. Girona
Tel.: 972 596 999
factorystore@es.haribo.com
www.haribo.com
www.facebook.com/Haribo.ES

